

Datu valsts inspekcija

Elijas iela 17, Rīga, LV-1050, tālr. 67223131, fakss 67223556, e-pasts info@dvi.gov.lv, www.dvi.gov.lv

Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību “SS”
[..]

Lietā Nr.01630000101020 (L-2-6/4786)

Lēmums

Rīgā
2021.gada 14.maijā

Nr.01630000101020-5

Par pārsūdzēto lēmumu

[1] Datu valsts inspekcija (turpmāk tekstā – Inspekcija) 2021.gada 26.martā pieņēma lēmumu Nr.01630000101020-3 *Par soda piemērošanu* (turpmāk tekstā – Lēmums) administratīvā pārkāpuma lietā Nr.L-2-6/4786 (turpmāk tekstā – Lieta), atzīstot sabiedrību ar ierobežotu atbildību “SS”, reģistrācijas numurs 40003212094, juridiskā adrese Vasaras iela 7 – 25, Rīga (turpmāk tekstā – Sabiedrība) par vainīgu 2016.gada 27.aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas *par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK* (Vispārīgā datu aizsardzības regula, turpmāk tekstā – Regula) 83.panta “a” apakšpunktā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodot ar naudas sodu EUR 100 000 (viens simts tūkstotis *euro*) apmērā, vienlaikus uzliekot par pienākumu Sabiedrībai līdz 2021.gada 30.aprīlim saskaņot apstrādes darbības ar Regulas noteikumiem, proti, dzēst iegūtos SS.LV un SS.COM (turpmāk tekstā kopā – Vietne) lietotāju personu apliecinošu dokumentu attēlus (kopijas), ja tādi atrodas (glabājas) Sabiedrības rīcībā, un pārtraukt Vietnes lietotāju personu apliecinošu dokumentu attēlu (kopiju) iegūšanu.

[2] Lēmumā konstatēts, ka Sabiedrība veica datu subjektu personas datu – fotogrāfijas, vārda un uzvārda, personas koda, dzimšanas vietas, dzimšanas datuma, auguma, pilsonības, paraksta, dzimuma, pases numura – apstrādi, datu subjektam pieprasot personas apliecinoša dokumenta (pases) attēlu (kopiju) turpmāk minētajos nolūkos:

- a) Patērētāju un lietotāju pieteikumu, pretenziju izskatīšanai (tiesiskais pamats – Regulas 6.panta 1.punkta “c” un “f” apakšpunkts);
- b) Nepatiesu ziņu, publisku aizvainojumu, aicinājumu uz nekārtībām vai citu, naida noziegumu un diskriminācijas (pamatojoties uz personas dzimumu, rasi vai etnisko piederību, vecumu, etnisko un nacionālo piederību un citiem kritērijiem) izplatības Vietnē novēršanai (tiesiskais pamats – Regulas 6.panta 1.punkta “e” un “f” apakšpunktu);
- c) Likumīgu preču aprites nodrošināšanai (tiesiskais pamats – Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunkts);
- d) Pārstāvības tiesību noskaidrošanai pieteikuma par maksājuma atlīdzināšanu gadījumā (tiesiskais pamats – Regulas 6.panta 1.punkta “f” apakšpunkts);

- e) Nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas, kā arī krāpniecības gadījumu novēršanai (klientu identificē, lai izpildītu normatīvajos aktos noteiktās prasības attiecībā uz nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, kā arī lai izvairītos no krāpniecības gadījumiem) (tiesiskais pamats – Regulas 6.panta 1.punkta “e” apakšpunkts)¹.

[2.1.] Lēmumā konstatēts, ka Sabiedrība pēc atkārtotas personas datu apstrādes nolūku izvērtēšanas pārtraukusi datu apstrādi [2] punktā minētajos a), b) un c) nolūkos, bet turpina apstrādāt personas datus d) un e) nolūku sasniegšanai. Vienlaikus Lēmumā atzīmēts, ka nav veiktas atbilstošas izmaiņas Vietnes Privātuma politikā, izslēdzot no tās a), b) un c) nolūkus².

[2.2.] Izvērtējot nepieciešamību apstrādāt personas datus nolūkā izskatīt patērētāju un lietotāju sūdzības par Vietni, secināts, ka normatīvajos aktos nav atrodams Sabiedrībai noteikts pienākums pārliecināties par dokumenta (sūdzības) patieso autoru, tādejādi Sabiedrības veiktajai personas datu apstrādei attiecīgajā nolūkā nevar piemērot Regulas 6.panta 1.punkta “c” apakšpunktā noteikto tiesisko pamatu.

[2.3.] Izvērtējot Lietas izskatīšanas gaitā saņemtos skaidrojumus no Valsts ieņēmumu dienesta, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Finanšu nozares asociācijas kontekstā ar Sabiedrības darbību, secināts, ka Starptautisko un Latvijas Republikas nacionālo sankciju likums (turpmāk tekstā – Sankciju likums) uzliek par pienākumu Sabiedrībai pārbaudīt, vai maksājuma veicējs nav iekļauts sankciju sarakstā, informējot kompetento uzraudzības iestādi atbilstošas sakrītības gadījumā, bet neparedz tiesības patstāvīgi veikt Sankciju likumā noteiktās darbības ierobežojumu uzraudzībai. Tāpat secināts, ka Sabiedrība nav Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma (turpmāk tekstā – Likums) subjekts, tādejādi tai nav saistošas ar Likumu izvirzītās prasības, tostarp pienākums pārbaudīt fiziskas personas identitāti pēc personas apliecināšanas dokumenta. Ievērojot minēto, Regulas 6.panta 1.punkta “e” apakšpunkts nevar tikt piemērots Sabiedrības veiktajai personas datu apstrādei tās noteiktajos nolūkā novērst nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju³.

[2.4.] Attiecībā uz Sabiedrības personas datu apstrādei noteiktajiem nolūkiem nodrošināt likumīgu preču apriti, novērst krāpniecības gadījumus, kā arī nepatiesu ziņu, aicinājumu uz nekārtībām un diskriminācijas izplatību Vietnē Lēmumā paskaidrots, ka Sabiedrība ir privāto tiesību juridiskā persona, nevis tiesībsargājošā iestāde, kuras kompetencē ir īstenot preventīvus pasākumus noziedzīgu nodarījumu novēršanai un izmeklēt izdarītus noziedzīgus nodarījumus, t.i., nav konstatējams ar tiesību aktu Sabiedrībai noteikts uzdevums, kura izpildei sabiedrības interesēs vai īstenojot likumīgi piešķirtās oficiālās pilnvaras būtu vajadzīgs apstrādāt personas datus, līdz ar to personas datu apstrāde minētajos nolūkos nevar tikt pamatota ar Regulas 6.panta 1.punkta “e” apakšpunktu⁴.

[2.5.] Lēmumā atzīmēts, ka Sabiedrība var izvairīties no finanšu līdzekļu zaudēšanas gadījumos, kad kredītiestāde aptur klienta maksājumu, mainot sludinājumu publicēšanas kārtību – publicēt klientu sludinājumus pēc maksājuma par pakalpojumu saņemšanas, tādejādi nodrošinot tās leģitīmo interešu ievērošanu, t.i., pastāv alternatīvs risinājums, un personas apliecināšanas dokumenta pieprasīšana no klientiem Sabiedrības leģitīmo interešu ievērošanai nav nepieciešama⁵.

[2.6.] Lēmumā konstatēts, ka Sabiedrībai nepastāv tādas leģitīmās intereses, kuru ievērošanai nepieciešams apstrādāt personu apliecināšanu dokumentu attēlus (kopijas)⁶.

---

¹ Skatīt Lēmuma 16.lpp

² Skatīt Lēmuma 18-19.lpp

³ Skatīt Lēmuma 20.-21.lpp un 23.lpp 5.8.apakšpunktu

⁴ Skatīt Lēmuma 20. – 21.lpp

⁵ Skatīt Lēmuma 22.lpp

⁶ Skatīt Lēmuma 21 – 22.lpp

[2.7.] Lēmumā konstatēts, ka Sabiedrība personas datu apstrādi [2] punktā minētajā apjomā veikusi laika posmā no 2018.gada 25.maija līdz 2021.gada 6.janvārim, pakļaujot personas datu apstrādei 273 datu subjektus⁷.

[2.8.] Lēmumā akcentēta Sabiedrības sadarbība ar Inspekciju Lietas izskatīšanas gaitā, kā arī apstākļi, ka personas dati bija pieejami ierobežotam Sabiedrības darbinieku lokam, turklāt personas datu apstrāde veikta cita starpā ar mērķi pasargāt Vietnes lietotājus no iespējamiem krāpniekiem un novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju. Minētais kalpoja par pamatu aprēķinātā administratīvā naudas soda samazināšanai.

[3] Lēmums paziņots pie administratīvās atbildības saucamajai personai (Sabiedrībai) 2021.gada 30.martā⁸. 2021.gada 19.aprīlī Inspekcijā saņemta (reģ.Nr.7-4.2/194-S) Sabiedrības 2021.gada 14.aprīļa *Sūdzība par Datu valsts inspekcijas amatpersonas 26.03.2021 lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.01630000101020-3* (turpmāk tekstā – Sūdzība), ar kuru Sabiedrība, nepiekrītot pieņemtajam Lēmumam Lietā, lūdz Inspekcijas direktori to atcelt. Inspekcija konstatē, ka Sūdzība iesniegta likumā noteiktajā termiņā⁹ un tās izskatīšana ir pieļaujama.

[4] Sabiedrība Lēmuma pārsūdzību pamato ar turpmāk norādītajiem, Sūdzībā ietvertajiem apsvērumiem.

[4.1.] Likuma 3.prim pantā noteiktais pienākums citām personām informēt Finanšu izlūkošanas dienestu (turpmāk tekstā – Dienests) par katru aizdomīgu darījumu nav vērtējams atrauti no Likuma 31.pantā noteiktā ziņojuma par aizdomīgu darījumu satura, tādejādi konstatējams ar Likumu noteikts pienākums Sabiedrībai identificēt klientus, pārbaudot to identitāti pēc personas apliecināša dokumenta. Cita starpā arī Sankciju likums uzliek par pienākumu Sabiedrībai pārliecināties par to, ka maksājumi netiek saņemti no sankciju sarakstā esošām personām.

[4.2.] Amatpersona bez ievēribas atstājusi Sabiedrības leģitīmo interešu skaidrojumā ietverto pamatojumu personas datu apstrādei, kas norāda uz nepieciešamību identificēt lietotājus, kuru sludinājumos ietvertā informācija liecina par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, un par kuriem informāciju no Sabiedrības pieprasa Likuma subjekti.

[4.3.] Inspekcijas amatpersona administratīvā naudas soda noteikšanā ņēmusi vērā Sabiedrības centienus pasargāt Vietnes lietotājus no krāpniekiem un novērst noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, tādejādi atzinusi Sabiedrības norādīto apstrādes pamatojumu.

[4.4.] Lēmumā nav izskaidrots, kādā veidā izpaužas Regulas 5.panta 1.punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktu pārkāpums.

[4.5.] Inspekcijas amatpersona piemērojusi Sabiedrībai administratīvo naudas sodu, pamatojoties uz Sabiedrības Vietnē publicēto Privātuma politiku, kas neatbilst faktiskai situācijai, tā kā minētais dokuments uzskatāms par informatīvu materiālu, t.i., Privātuma politika nevar kalpot kā pierādījums personas datu apstrādes faktam, līdz ar to Lietā nav konstatēta Sabiedrības darbība vai bezdarbība, kas atzīstama par administratīvo pārkāpumu.

[4.6.] Inspekcijas amatpersona nav ņēmusi vērā un sniegusi vērtējumu Sabiedrības sākotnēji veikto leģitīmo interešu pamatojumam personas datu apstrādei, kurā norādīts, ka personas apliecināšs dokuments cita starpā nepieciešams, lai izšķirtu strīdu starp lietotājiem par vietnē izveidotā konta piederību, kā arī gadījumos, kad prettiesiski izmantoti līdzekļi no citas personas konta.

---

⁷ Skatīt Lēmuma 23.lpp

⁸ Lēmums parakstīts ar drošu elektronisku parakstu un ar 2021.gada 26.marta vēstuli Nr.2-4.2/325-N *Par lēmuma nosūtīšanu un atbildes sniegšanu* nosūtīts Sabiedrībai uz e-pasta adresi [...]. Atbilstoši Paziņošanas likuma 9.panta otrajai daļai dokuments uzskatāms par paziņotu otrajā darba dienā pēc tā nosūtīšanas.

⁹ Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 168.panta pirmo daļu lēmumu var pārsūdzēt augstākai amatpersonai 10 darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas, attiecīgajā gadījumā – līdz 2021.gada 15.aprīlī (ieskaitot). Sūdzība nodota pastā 14.aprīlī (pasta zīmogs).

[4.7.] Piemērojot Sabiedrībai administratīvo naudas sodu, pārkāpts princips “Konsultē vispirms”.

[4.8.] Izskatot Lietu, Inspekcijas amatpersona nav noskaidrojusi, vai Sabiedrība turpina iegūt no klientiem personas apliecinoša dokumenta attēlu (kopiju), apstrādājot personas datus [2] punktā minētajā apjomā, vai tā pārtraukusi pieprasīt un iegūt no klientiem personas apliecinoša dokumenta attēlu (kopiju), t.i., nav noskaidrota administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vai pārtraukšanas diena, līdz ar to nav iespējams konstatēt, vai ir ievērots Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa vai Administratīvās atbildības likumā noteiktais termiņš administratīvā procesa uzsākšanai.

[4.9.] Nav ievērots Administratīvās atbildības likuma 133.panta otrajā daļā noteiktais termiņš administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanai un lēmuma pieņemšanai, proti, administratīvā pārkāpuma process uzsākts 2020.gada 29.oktobrī, bet Lēmums Lietā pieņemts 2021.gada 26.martā, tādējādi administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta un lēmums pieņemts četrus mēnešus un 26 dienu laikā, attiecīgi nokavējot Administratīvās atbildības likuma 133.panta otrajā daļā noteikto termiņu par 26 dienām.

[4.10.] Nav izprotami iemesli Lietas izskatīšanas un lēmuma pieņemšanas tajā termiņa pagarināšanai līdz četriem mēnešiem, jo lielākā daļa Lietas materiālu, uz kuriem Inspekcijas amatpersona atsaucas Lēmumā, tika iegūti līdz administratīvā pārkāpuma procesa ierosināšanas brīdim, par ko liecina arī Starptautiskās sadarbības nodaļas vadītāja L.Linaberga 2020.gada 28.oktobra *Ziņojums par pārbaudē saistībā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību “SS” rīcību, pieprasot iesniegt personu apliecinošu dokumentu attēlus konstatēto.*

[4.11.] Regulas 83.panta 1.punkta “b” apakšpunkts paredz, ka, pieņemot lēmumu par administratīvā naudas soda apmēru, cita starpā vērtē, vai pārkāpums izdarīts tīši vai neuzmanības dēļ, kas nonāk pretrunā Administratīvās atbildības likumā noteiktajam regulējumam, turklāt Lēmumā nav ietverts attiecīgā elementa vērtējums, t.i., vai Sabiedrība administratīvo pārkāpumu izdarījusi tīši vai neuzmanības dēļ.

[4.12.] Inspekcijas amatpersona nav pievienojusi Lēmumam aizpildītu *Administratīvo naudas soda apmēra noteikšanas mehānisms uzņēmumiem un fiziskām personām* (turpmāk tekstā – Mehānisms) attiecībā uz Sabiedrības izdarīto pārkāpumu, līdz ar to Lēmumā iztrūkst pamatojums piemērotā administratīvā naudas soda apmēram.

[4.13.] Sabiedrības ieskatā, Inspekcijas izstrādātais Mehānisms, kas paredz ņemt vērā kopējo ietekmēto datu subjektu skaitu, nevis ietekmēto datu subjektu skaita proporciju pret visiem Sabiedrības klientiem un to izvietotajiem sludinājumiem, neļauj pareizi konstatēt Lietas apstākļus un pārkāpuma smagumu (attiecīgi noteikt administratīvā naudas soda apmēru), tā kā personas apliecinoša dokumentu attēlu (kopiju) iegūšana konkrētajā gadījumā notikusi tikai un vienīgi izņēmuma gadījumos.

[4.14.] Piemērotais administratīvais naudas sods nav samērīgs cita starpā tāpēc, ka Lietā nav cietušo, kuriem nodarīts reāls, nevis šķietams jeb hipotētisks pārkāpums.

[4.15.] Ar Lēmumu Sabiedrībai uzliktie tiesiskie pienākumi – dzēst iegūtos Vietnes lietotāju personu apliecinošu dokumentu attēlus (kopijas), ja tādi atrodas (glabājas) Sabiedrības rīcībā un pārtraukt Vietnes lietotāju personu apliecinošu dokumentu attēlu (kopiju) iegūšanu – nav pieņemti Administratīvā procesa kārtībā kā to paredz Fizisko personu datu apstrādes likuma (turpmāk tekstā – Datu likums) 23.pants.

[5] Inspekcija sniedz vērtējumu tiem Sabiedrības Sūdzībā ietvertajiem argumentiem, kam ir nozīme Lietā, atstājot bez ievēribas tādas replikas kā Sabiedrības nomaksāto nodokļu valstij apjoms, ierēdņu patiesā motivācija un Inspekcijas izstrādātā rīka *Administratīvo naudas sodu noteikšanas mehānisms uzņēmumiem un fiziskām personām* atbilstība.

[5.1.] Saskaņā ar Likuma 3.prim pantu citām personām, kuras nav Likuma subjekti, ir pienākums sniegt informāciju Dienestam par katru aizdomīgu darījumu, kā arī visu šo (citu) personu rīcībā esošo informāciju un dokumentus, kas nepieciešami Dienestam. Likuma

31.pants definē gadījumus, kādos Likuma subjekta sniegtā informācija uzskatāma par ziņojumu par aizdomīgu darījumu, kā arī satur atsauci (Likuma 31.panta otrā daļa) uz kārtību, kādā sniedzami ziņojumi, un prasībām ziņojuma saturam. Ievērojot minēto, Likums skaidri nošķir un nosaka konkrētu ziņojuma saturu, kāds jāievēro Likuma subjektam, no vispārēja pienākuma citai personai sniegt tās rīcībā esošu informāciju par katru aizdomīgu darījumu. Likums neparedz ne pienākumu, ne tiesības Sabiedrībai pieprasīt no tās klientiem personas apliecinošu dokumentu attēlus (kopijas). Likuma normas Sabiedrībai nosaka vispārēju pienākumu ziņot, sniedzot informāciju Dienestam tādā apmērā, kāds Sabiedrībai pieejams par tās klientu.

Attiecībā uz Sabiedrības argumentu par Sankciju likumā ietverto pienākumu Sabiedrībai pārliecināties, vai maksājumi netiek saņemti no sankciju sarakstā esošām personām, Inspekcija atzīst Lēmumā sniegto skaidrojumu¹⁰ par pareizu un uztur to spēkā.

[5.2] Atbilstoši Regulas 4.panta 2) punktam ar personas datu apstrādi saprot jebkuru ar personas datiem vai personas datu kopumiem veiktu darbību vai darbību kopumu, ko veic ar vai bez automatizētiem līdzekļiem, piemēram, vākšanu, reģistrāciju, organizēšanu, glabāšanu u.c. darbības. Saskaņā ar Administratīvās atbildības likumu par pierādīšanas līdzekli administratīvā pārkāpuma procesā cita starpā kalpo pie atbildības saucamās personas paskaidrojumi¹¹. 2021.gada 7.janvārī Inspekcijā saņemti (reģ.Nr.2-4.2/35-S) Sabiedrības (pie atbildības saucamās personas) paskaidrojumi (vēstule *Par informācijas sniegšanu*), kurā Sabiedrība norāda, ka pēc atkārtotas mērķu izvērtēšanas ir pārtraukta personas datu apstrāde nolūkos izskatīt patērētāju un lietotāju pieteikumus un pretenzijas, nodrošināt kārtību un likuma ievērošanu, kā arī likumīgu preču apriti Vietnē, atzīmējot, ka attiecīgi ir pārtraukta arī iepriekš ievākto attēlu glabāšana¹². Inspekcijas amatpersona Sabiedrībai nosūtīja pieprasījumu par paskaidrojumu sniegšanu 2020.gada 13.novembrī, savukārt Sabiedrība paskaidrojumus, tostarp informāciju par personas datu apstrādes (personas apliecinoša dokumenta attēla (kopijas) pieprasīšanu un glabāšanu) pārtraukšanu sniedza 2021.gada 7.janvārī. Ievērojot minēto, Inspekcija norāda, ka nav izšķirošas nozīmes, kad Sabiedrība pēdējo reizi pieprasījusi personas apliecinoša dokumenta attēlu (kopiju) attiecīgajiem datu apstrādes nolūkiem, ja pēc Sabiedrības sniegtajiem paskaidrojumiem personas datu apstrāde cita starpā glabāšanas veidā nolūkos izskatīt patērētāju un lietotāju pieteikumus un pretenzijas, nodrošināt kārtību un likuma ievērošanu, kā arī likumīgu preču apriti Vietnē pārtraukta laika posmā no 2020.gada 13.novembra līdz 2021.gada 7.janvārim.

Inspekcija atzīmē, ka atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 118.panta pirmajai daļai administratīvo procesu var uzsākt ne vēlāk kā viena gada laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, - no pārkāpuma pārtraukšanas dienas. Ievērojot Sabiedrības sniegto informāciju par pārkāpuma pārtraukšanas laiku, attiecīgajā gadījumā nav konstatējama noilguma iestāšanās administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanai.

[5.3.] Vienlaikus atgriežoties pie jautājuma par pierādījumiem Lietā, Inspekcija paskaidro, ka tās lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu netika balstīts Sabiedrības Vietnes Privātuma politikā, proti, pārbaude par personas datu apstrādes atbilstību Regulas noteikumiem tika uzsākta, ievērojot Inspekcijā saņemtos jautājumus un datu subjekta sūdzību par Sabiedrības veikto personas datu apstrādi, pieprasot personas apliecinoša dokumenta attēlu (kopiju). Privātuma politika tika fiksēta pārbaudes aktā, jo tā satur informāciju par Sabiedrības norādīto tiesisko pamatu personas datu apstrādei. Pārbaudes laikā Sabiedrība nenoliedza personas datu apstrādes faktu, pieprasot personas apliecinošu dokumentu attēlus (kopijas), gluži pretēji – sadarbojās un skaidroja apstrādes tiesiskos pamatus. Ja Sabiedrība sākotnēji noliegtu datu apstrādes faktu, Inspekcijas amatpersona, ievērojot tās rīcībā esošās ziņas, tostarp datu subjekta sūdzību, lemtu par citiem, attiecīgajai situācijai piemērotiem pasākumiem (pārbaude klātienē,

¹⁰ Skatīt Lēmuma 5.8.apakšpunktu

¹¹ Administratīvās atbildības likuma 95.panta 1) punkts

¹² Sabiedrības 2021.gada 6.janvāra (datums, ar kuru dokuments parakstīts ar drošu elektronisko parakstu) vēstules Par informācijas sniegšanu 4.lpp

Sabiedrības informācijas sistēmu audits u.c.) apstākļu noskaidrošanai, tomēr konkrētajā gadījumā tas nebija nepieciešams, tā kā nepastāvēja strīds par personas datu apstrādes faktu.

[5.4.] Attiecībā uz Sabiedrības iebildumu saistībā ar principa “Konsultē vispirms” neievērošanu Inspekcija paskaidro, ka lai gan tā savā darbībā ievēro principu “Konsultē vispirms”, kas paredz, ka primāri ar uzraugošajām darbībām jāveicina prasību izpilde, sniedzot normu un prasību skaidrojums, nevis jānodrošina sodu uzlikšanu, tomēr tas nenozīmē, ka principa “Konsultē vispirms” piemērošana ir iespējama visos gadījumos, kad Inspekcija konstatē Regulas noteikumiem neatbilstošu personas datu apstrādi. Inspekcija katrā konkrētajā gadījumā vērtē, vai principa “Konsultē vispirms” piemērošana ir attaisnojama (samērīga) ar izdarīto pārkāpumu un vai mērķis (normatīvo aktu ievērošanu) sasniedzams, sniedzot tiesību normu un prasību skaidrojumu. Minētā principa piemērošana (visbiežāk) uzskatāma par samērīgu viegla pārkāpumu personas datu apstrādē gadījumā. Sabiedrības izdarīto administratīvo pārkāpumu nav iespējams klasificēt kā vieglu, attiecīgi nav iespējams piemērot principu “Konsultē vispirms”. Atzīmējams, ka Inspekcijai nav normatīvajos aktos noteikta pienākuma piemērot principu “Konsultē vispirms” vai izmantot kādu konkrētu korektīvo līdzekli.

[5.5.] Sabiedrība norāda, ka piemērotais administratīvais naudas sods nav samērīgs cita starpā tāpēc, ka lietā nav cietušo, kuriem nodarīts *reāls* kaitējums. Inspekcija paskaidro, ka, atbilstoši pastāvošajai tiesu praksei attiecīgajā jautājumā, nav nozīmes apstāklim, vai personām ir vai nav radītas iespējamās neērtības (*reāls* kaitējums), lai datu apstrādi atzītu par iejaukšanos pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību¹³, vienlaikus atzīmējot, ka minētais apstāklis tika ņemts vērā¹⁴, nosakot administratīvā naudas soda apmēru.

[5.6.] Sabiedrība norāda uz Administratīvās atbildības likumā ietverto tiesību normu kolīziju ar Regulas noteikumiem, izsakot pieņēmumu, ka Inspekcija nav izvērtējusi, vai Sabiedrība administratīvo pārkāpumu izdarījusi tīši vai neuzmanības dēļ.

Inspekcija, atbildot uz Sabiedrības iebildumu, paskaidro, ka minētais administratīvā naudas soda apmēra noteikšanas elements ņemts vērā, nosakot administratīvā naudas soda apmēru, proti, Inspekcijas amatpersona konstatējusi, ka Sabiedrība administratīvo pārkāpumu izdarījusi tīši. Tas atzīmēts *Administratīvā naudas soda apmēra noteikšanas mehānismā uzņēmumiem un fiziskām personām*, kas paredzēts kā rīks vienotas prakses attiecībā uz iestādē pieņemtajiem lēmumiem par administratīvā naudas soda piemērošanu nodrošināšanai, t.i., iestādes iekšējai lietošanai. Inspekcija padarījusi attiecīgo rīku pieejamu tās mājas lapā¹⁵ nolūkā iepazīstināt datu apstrādes pārzīņus, kā arī sabiedrību kopumā ar katra administratīvā naudas soda apmēra noteikšanas elementa *svaru* jeb nozīmi, tādejādi vienlaikus veicinot pārzīņu izpratni par iespējamām sekām Regulas noteikumu neievērošanas gadījumā. Tai pat laikā Inspekcija Sabiedrības Sūdzībā neatrod argumentus, kas liecinātu par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu neuzmanības dēļ. Sabiedrība apzināti ir pieprasījusi no klientiem pases kopijas, kas bija priekšnosacījums pakalpojumu izpildei, līdz ar to šāda rīcība nevar būt uzskatāma par izdarītu aiz neuzmanības. Turklāt nevar salīdzināt tādu pārkāpumus kā personas datu aizsardzības speciālista kontaktu nepaziņošana neuzmanības dēļ ar prettiesisku personas datu apstrādi, pieprasot personas apliecināšanu dokumentu attēlus (kopijas). Sabiedrības minētie ārvalstu prakses gadījumi ne tuvu nav pielīdzināmi apstākļiem Lietuvā.

Cita starpā Inspekcija norāda, ka nacionālās un starptautiskās tiesību normas kolīzijas gadījumā, starptautiskā tiesību norma prevalē pār nacionālo tiesību normu. Jāpatur prātā, ka Regula ir ne tikai saistoša Latvijai, bet arī tieši piemērojama. Minētais ir nostiprināts arī Datu likuma 23.pantā, proti, *Inspekcija, pieņemot datu regulas 58. pantā noteiktos lēmumus, attiecībā uz tiesiskā pienākuma uzlikšanu piemēro Administratīvā procesa likumu un attiecībā uz administratīvajiem sodiem — administratīvo pārkāpumu lietvedību (procesu) regulējošos normatīvos aktus, ciktāl šis likums un datu regula nenosaka citādi*. Proti, ja Regula vai Datu

¹³ Österreichischer Rundfunk u.c., C-465/00, C-138/01 un C-139/01, [EU:C:2003:294](#), 75. punkts

¹⁴ Skatīt Lēmuma 6.3.apakšpunktu

¹⁵ [download \(dvi.gov.lv\)](#)

likums nosaka *citādi* nekā administratīvo pārkāpumu procesu regulējošie normatīvie akti, tad piemērojamas Datu likuma un Regulas tiesību normas.

[5.7.] Attiecībā uz Sabiedrības iebildumu par to, ka Inspekcijas amatpersona Lēmumā analizējusi aktuālo leģitīmo interešu izvērtējumu, nevis vēsturisko, Inspekcija norāda, ka tai nav skaidrs iebildums pēc būtības. Sabiedrība nav sniegusi ieskatu tās argumentācijā par iemesliem, kāpēc Inspekcijas amatpersonai, izvērtējot Sabiedrības sniegto pamatojumu personas datu apstrādei tās leģitīmo interešu ievērošanai, būtu jāņem vērā vēsturiskais leģitīmo interešu izvērtējums, nevis aktuālais.

[5.8.] Saistībā ar Administratīvās atbildības likuma 133.panta pirmajā daļā noteikto termiņu, Inspekcija atzīst, ka tā nav ievērojusi to Lietas izskatīšanā un Lēmuma pieņemšanā, un atvainojas par to Sabiedrībai.

Termiņa pagarinājums līdz ar lēmuma par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu skaidrojums ar nepieciešamību iegūt papildus informāciju Lietas apstākļu vispusīgai izvērtēšanai. Inspekcijas amatpersona pieprasīja informāciju no Sabiedrības, AS “Swedbank”, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas un Latvijas Finanšu nozares asociācijas. Objektīvi nebija iespējams ievērot viena mēneša termiņu administratīvās pārkāpuma lietas izskatīšanā un lēmuma pieņemšanā tajā, tāpēc termiņš tika pagarināts uz laiku līdz četriem mēnešiem no dienas, kad pieņemts lēmums par administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšanu.

Sabiedrība norāda, ka attiecīgā termiņa neievērošana būtiski ietekmētu lēmuma tiesiskumu, jo, ilgstoši nepieņemot lēmumu, iestāde pieļautu prettiesisku Sabiedrības darbību¹⁶. Tai pat laikā Sabiedrība nenorāda, vai, pastāvot pamatotām šaubām par attiecīgās rīcības tiesiskumu (atbilstību Regulas noteikumiem), tā turpināja pieprasīt personas apliecināšu dokumentu attēlus (kopijas) līdz Lēmuma Lietā pieņemšanai. Jāatzīmē, ka Sabiedrības izteiktais iebildums nepaskaidro, kā procesuālā termiņa neievērošana varēja ietekmēt Lēmumu pēc būtības. Vienlaikus jāpiebilst, ka Sabiedrība lūdza pagarināt paskaidrojumu sniegšanas termiņu par veselu mēnesi, t.i., no 2020.gada 4.decembra līdz 2021.gada 4.janvārim¹⁷, tādējādi Sabiedrība ar savu rīcību ietekmēja Lietas izskatīšanas un Lēmuma pieņemšanas tajā termiņu.

[5.9.] Jautājumā par Lēmumā ietverto tiesisko pienākumu un Administratīvā procesa likuma noteikumiem attiecībā uz administratīvo akta saturu Inspekcija paskaidro, ka atbilstoši Administratīvās atbildības likuma 156.pantam amatpersona, ja uzskata to par nepieciešamu, var informēt pie atbildības saucamo personu par saprātīgu termiņu pārkāpuma pārtraukšanai. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumos sniegts ieskats 156.panta izpratnē, proti *amatpersonas noteiktais termiņš tikai informē personu par to, kādā termiņā, amatpersonas ieskatā, pārkāpumu ir iespējams novērst un pēc kāda termiņa notecējuma amatpersona atkal varēs piemērot sodu par pārkāpumu turpināšanu* [...], vienlaikus atzīmējot, ka *[..] personai nav subjektīvu tiesību pieprasīt kāda noteikta termiņa noteikšanu un [...] noteiktais termiņš nav pārsūdzams, bet personai būs iespēja pārbaudīt amatpersonas rīcības tiesiskumu, ja tiks piemērots sods par pārkāpuma turpināšanu*¹⁸.

Attiecīgajā gadījumā notikusi pārrakstīšanās kļūda, Lēmuma pamatojumā vienkopus norādot gan Regulas 58.panta 2.punkta “d” apakšpunktu, gan Administratīvās atbildības likuma 156.pantu. Inspekcija atvainojas Sabiedrībai par to un atzīmē, ka administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros nav izdots administratīvais akts.

[5.10.] Izvērtējot Sabiedrības iebildumu par skaidrojuma, kādā izdarīts Regulas 5.panta 1.punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktu pārkāpums, trūkumu, Inspekcija konstatē, ka Lēmuma

¹⁶ Skatīt Sūdzības 12.lpp

¹⁷ Skatīt Sabiedrības 2020.gada 29.novembra vēstuli *Lūgums pagarināt paskaidrojumu iesniegšanas termiņu un nosūtīt lietas materiālus*

¹⁸ Natālija Laveniece-Straupmane, Lēmumu pieņemšana. Grām: Administratīvo pārkāpumu tiesības. Administratīvās atbildības likuma skaidrojumi. E.Danovskis un G.Kūtrs (Zin.red). Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2020, 420.-421.lpp

18.lpp satur skaidrojumu par minēto normu saturu, t.i., kādās prasības attiecībā uz personas datu apstrādi izriet no Regulas 5.panta 1.punkta “a”, “b” un “c” apakšpunktiem, savukārt Lēmumā sniegtais vērtējums Sabiedrības veiktajai personas datu apstrādei un secinājumi par to norāda uz minēto prasību neievērošanu, tādejādi amatpersona pamatoti klasificējusi pārkāpumu atbilstoši Regulas 83.panta 5.punkta “a” apakšpunktam – noteikumu par apstrādes pamatprincipu, tostarp piekrišanu pārkāpums.

[5.11.] Inspekcija, izvērtējot Lēmumā konstatētos apstākļus, atzīst tos par pareiziem, t.i., Sabiedrība, pieprasot klientiem personas apliecinošu dokumentu attēlus (kopijas), lai identificētu fizisku personu, ja tā iesniedz lūgumu par maksājuma atlīdzinājumu, lai atbildētu uz bankas un tiesībsargājošo institūciju informācijas pieprasījumiem, lai novērstu nepatiesu ziņu, aicinājumu uz nekārtībām, kā arī diskriminācijas izplatību Vietnē, un citos, Lēmumā minētajos gadījumos, ir veikusi datu subjektu personas datu – fotogrāfijas, vārda un uzvārda, personas koda, dzimšanas vietas, dzimšanas datuma, auguma, pilsonības, paraksta, dzimuma, pases numura – apstrādi bez Regulas 6.panta 1.punktā noteiktā tiesiskā pamata, tādejādi izdarījusi Regulas 83.panta 5.punkta “a” apakšpunktā paredzēto pārkāpumu. Inspekcijas amatpersona, ņemot vērā pārkāpuma būtību; ilgumu; datu apstrādes veidu, apmēru un nolūku; ietekmēto datu subjektu skaitu (273); pārziņa rīcību, lai mazinātu kaitējumu, kas nodarīts datu subjektiem (Sabiedrība pēc Inspekcijas pieprasījuma saņemšanas pārtrauca apstrādāt personas datus Lēmumā minētajos nolūkos); apstākli, ka Lietā nav cietušo un Sabiedrība nav iepriekš sodīta par personas datu apstrādes pārkāpumiem; sadarbības pakāpi (kas vērtējama atzinīgi); veidu, kādā par pārkāpumu uzzināja Inspekcija (veicot pārbaudi); to, ka lietā nav konstatējami vainu pastiprinoši vai vainu mīkstinājoši apstākļi, pareizi klasificējusi pārkāpumu kā vidēji smagu.

[5.12] Saskaņā ar Regulas 83.panta 5.punktu administratīvos naudas sodus par šajā tiesību normā minētajiem pārkāpumiem uzņēmumam piemēro, ņemot vērā tā iepriekšējā finanšu gadā gūtā apgrozījuma apmēru. Inspekcijas amatpersona atbilstoši Regulas 83.panta 5.punkta nosacījumiem administratīvā naudas soda noteikšanā ņemusi vērā Sabiedrības 2020.gada apgrozījuma apmēru.

[5.13.] Inspekcija konstatē, ka amatpersona samazinājusi noteiktā administratīvā naudas soda apmēru no EUR 121 630, 14 (viens simts divdesmit viens tūkstotis seši simti trīsdesmit *euro*, četrpadsmit centi) uz EUR 100 000 (viens simts tūkstotis *euro*), jo Sabiedrības prettiesiski apstrādātie personas dati bija pieejami ierobežotam darbinieku skaitam, un to, ka Sabiedrībai nebija mērķis personas datu apstrādes rezultātā gūt finansiālus labumus.

Ņemot vērā minēto un saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 132.pantu, 168.panta pirmo daļu, 172.pantu un 173.panta pirmās daļas 1.punktu, Inspekcija

nolēma

atstāt Inspekcijas amatpersonas 2021.gada 26.marta lēmumu Nr.01630000101020-3 *Par soda piemērošanu negrozītu*, bet Sabiedrības 2021.gada 14.aprīļa *Sūdzība par Datu valsts inspekcijas amatpersonas 26.03.2021 lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā Nr.01630000101020-3 noraidīt.*

Naudas sods pilnā apmērā samaksājams ne vēlāk kā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas jebkurā bankas iestādē vai arī pēc naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņa beigām šis lēmums saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 262. un 269.pantu nekavējoties tiks nodots piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Rekvizīti naudas soda samaksai:
Saņēmējs: Valsts Kase
Reģistrācijas Nr.: 90000050138
Konta Nr.: LV69TREL1060191019200
Saņēmēja BIC kods: TRELLV22

Piezīmes: Norādīt šī lēmuma numuru.

Administratīvā pārkāpuma procesā piemēroto naudas sodu, piespiedu naudu, atlīdzināmos procesuālos izdevumus un zaudējumus dabas resursiem var samaksāt portālā www.latvija.lv, izmantojot e-pakalpojumu Administratīvo sodu pārbaude un nomaksa.

Lūdzam ņemt vērā, ka, atbilstoši Civilprocesa likuma 568.pantam, lēmuma brīvprātīga izpilde pēc tam, kad izpildu dokuments iesniegts piespiedu izpildei, neatbrīvos no pienākuma atlīdzināt izpildes izdevumus tiesu izpildītājam.

Vienlaikus informējam, ka Sabiedrībai, ievērojot Administratīvās atbildības likuma 266.panta otro un trešo daļu, ir tiesības uz naudas soda izpildi daļās, ja pastāv objektīvi apstākļi, kuru dēļ naudas soda brīvprātīgas izpildes termiņā nav iespējams pilnā apmērā izpildīt nolēmumu par sodu.

Saskaņā ar Administratīvās atbildības likuma 184.panta pirmo daļu un 186.panta pirmo daļu šo lēmumu Sabiedrība var pārsūdzēt 10 darbdienu laikā no dienas, kad paziņots lēmums administratīvā pārkāpuma lietā rajona (pilsētas) tiesā pēc Sabiedrības juridiskās adreses, sūdzību iesniedzot Datu valsts inspekcijā (Elijas ielā 17, Rīgā, LV-1050), kura triju darbdienu laikā pēc sūdzības iesniegšanas termiņa beigām, sūdzību ar lietas materiāliem nosūta rajona (pilsētas) tiesai pēc piekritības.

Direktore

J.Macuka

[..]

IZRAKSTS PAREIZS